

Verslag wandeling Grave Tongelaar

Door Coen van Wichen

Op zondagmorgen 3 november 2024 zijn we om 10.30 uur present op de Lovendaalsingel om een rondje Grave - Tongelaar – Grave te lopen. We zijn met ruim twintig personen. De kenners onder ons hebben ondertussen vastgesteld dat er naast de singel lindebomen staan. Ze zijn al geknot. Berdike haalt nog snel de laatste deelnemer op. We gaan op pad. Dat ziet er goed uit op deze zonovergoten dag! Benieuwd welke wandeling we door Chris en Berdike voorgeschoteld krijgen.

We lopen al snel door het natuurgebied. Zelfs fietsers kunnen hier niet komen. Dat is achter elkaar lopen geblazen. Het water van de Raam en het Langven liggen er zo vredig bij. Dat is wel wat anders dan het watergeweld rond Valencia deze week. Het kan verkeren!

Het Raamdal en het Langven zijn een beekdalgebied langs de Raam. Tot de zestiger jaren van de vorige eeuw was het grotendeels agrarisch gebied. Daarna is het aan de landbouw onttrokken en als natuurgebied ingericht. We komen bosjes, moeras en ruig grasland tegen. De Lage Raam is weer uitgegraven. Aan dit gebied grenzen akkers en weilanden. Prachtig om hier rond te struinen en de prachtige herfstkleuren te bewonderen. Bij een kapelletje onderweg houden we even een drinkpauze. Er kan een kaarsje worden opgestoken.

Verder op weg naar kasteel Tongelaar. Onderweg vinden geanimeerde gesprekken plaats. We ontdekken dat sommige van de deelnemers bij ons uit de buurt komen en dat we gezamenlijke kennissen hebben. Doe ze de groeten. Kasteel Tongelaar komt in zicht. We zijn zeker wel toe aan een lunch. Binnen is er gereserveerd. We laten het ons goed smaken.

'Tongelaar' betekent een open plek (in oerbos gekapt) op een 'tong' (landverhoging). Tijdens een opgraving bij het kasteel zijn in het weiland bij de toren, binnen de grachten, de funderingen gevonden van een versterkt huis. Dat weiland noemt men de 'Mot'.. Al in de negende eeuw lag in de uitgestrekte, rivierrijke bossen van Tongelaar, een versterkte motte-burcht. Een mottekasteel is een burcht van hout op een hoge aarden heuvel, gebouwd om dekking te zoeken. Toen bv. tegen de Noormannen. Het kasteel is een bezoekje waard. Het is op woensdag en zondag geopend. Chris stelt de tafelgenoten voor om in het kort kond te doen van ieders laatste grote wandeltocht en een mogelijk vervolg komende jaren. Zo gezegd, zo gedaan. Uitwisseling van ervaringen in deze blijft een groot goed.

Voldaan vervolgen we onze wandeltocht. Via Gassel en Escharen bereiken we Grave. Daar hebben we het eindpunt: De Gouden Leeuw snel gevonden. Er wordt gezellig nagetafeld en geproost. Met heel veel dank aan Chris en Berdike voor deze ontspannen tocht. We hebben zelfstandig onze parkeerplaats weer weten te vinden. Houdoe war!